

ל"ג בעומר

שכירות מגרש למדורת ל"ג בעומר

מספר ימים לפני ל"ג בעומר חפשו בני קהלה גדולה מתחם רחב ידיים בו יוכלו להדליק מדורה לכבודו של התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי.

השטח היחיד שמצאו, היה מגרש לא בנוי שהיה בבעלות יהודי בשם ראובן. הם פנו אליו בבקשה לשכר את המתחם לליל ל"ג בעומר. האיש הסכים, והמחיר שדרש היה - 3,000 שקלים. בני הקהלה הסכימו, ושלמו מראש את מלוא הסכום לידי המשכיר.

הלילה המיחל הגיע. השטח הוכן, התקנו בו מערכות תאורה ומגבירי קול, וכמובן - עצי המדורה הענקית התנשאו לגבה רב... רב הקהלה עמד להצית את האש, ולפתע הופיעו במקום רכבי-משטרה ומכבי-אש...

מה קרה? - באותו היום שר ברב אזורי הארץ שרב כבד, ועל כן הכרז על אסור הצתת מדורות, מחשש לאסונות.

השוטרים והכפאים הורו לפרק לאלתר את המדורה.

עכשו פונים בני הקהלה למשכיר המגרש ראובן, ודורשים לקבל בחזרה את דמי השכירות.

לעמדתם טוען ראובן: "מזלכם גרם! מבחינתי, אתם יכולים להדליק נרות נשמה ולרקד סביבם..."

עם מי הדין?

תשובה

מספר בירושלמי במסכת גטין (פ"ז ה"ו): מעשה באדם אחד שחפץ היה לעבר את הנהר, ולשם כך שכר ספינה. את התשלום הקדים לשלם טרם

ההפלגה לבעל הספינה. אלא, שלבסוף התיבש הנהר לגמרי. באו שוכרי הספינה ובעליה לדון לפני רב נחמן בר יעקב, והוא פסק, שאין בעל הספינה צריך להחזיר את הכסף שקבל כי הוא יכול לטעון: הנה הספינה שלי מוכנה להפלגה, לך אתה ותביא את הנהר... (והובא הירושלמי להלכה במחנה אפרים' שכירות סי' ז').

מהירושלמי נתן ללמד, שאפלו כאשר ארעה 'מכת מדינה', מכל מקום אם הקדים השוכר את השכר, אין המשכיר צריך להחזירו, כיון שאין העכוב מצד החפץ שהשכיר המשכיר.

לאור זאת, לכאורה גם בענייננו יכול משכיר המגרש לטעון: מצד המגרש המשכיר אין שום עכוב, אלא העכוב היה חיצוני (הקשור במזג האויר, ולא בקרקע השכורה), ולכן איני צריך להשיב את דמי השכירות.

אמנם, למעשה שמענו ממורנו ורבנו הגר"י זילברשטיין שליט"א, שנראה כי צריך ראובן להשיב לבני הקהלה את כספם, הואיל וגם כאן קים עכוב מצד הנכס המשכר, שכן בני הקהלה הדגישו בפני המשכיר שהם שוכרים את המגרש להבעיר בחללו "מדורה" (ולא היו חסרות להם חצרות אחרות או אולמות לערוך בהם מסבות), ולמעשה התברר, שהנכס אינו ראוי להבערת מדורה, לאור מציאות החשש (המצדק) של שרפות בעקבות השרב הכבד ששרר באזור... נמצא אפוא, שכאן במקום, במרחב המגרש אותו שוכרו השוכרים לשם מדורה, יש "מעכב" להבערת מדורה.

לסכום: נראה שראובן צריך להשיב לבני הקהלה את דמי השכירות.